

Notitie haalbaarheid S-Team SIB

Check op de bestaande MKBA op het S-Team en de haalbaarheid van een Social Impact Bond op basis van deze MKBA

In opdracht van: Gemeente Leeuwarden
Uitgevoerd door: Social Finance NL (Sabine Oudt en Björn Vennema)

Juli 2019

In opdracht van de gemeente Leeuwarden heeft Social Finance NL een check gedaan op het document *De impact van het S-Team - De maatschappelijke kosten en baten van het S-Team* ontwikkeld door Society Impact in opdracht van Het Buro. In dit document geven wij een terugkoppeling van de door ons uitgevoerde check, bespreken we de haalbaarheid van de SIB business case en stellen we vervolgstappen voor. Tevens hebben wij een Excel-document bijgevoegd waarin de kosten en baten berekend worden op basis van de gehanteerde aannames. Dit Excel-document geeft de gemeente de mogelijkheid om de aannames aan te passen en het daarmee veranderende kosten/baten-resultaat te beschouwen.

Toelichting check op de maatschappelijke kosten-baten analyse

Wij hebben een check gedaan op de uitgevoerde kosten/baten-analyse.

In onze check op de validiteit van de analyse hebben we drie subchecks uitgevoerd:

- een check in hoeverre de analyse voldoet aan de richtlijnen voor een MKBA;
- een check op de gehanteerde aannames; en
- een check op de uitgevoerde berekeningen.

Check op MKBA richtlijnen

We hebben gecheckt in hoeverre de uitgevoerde analyse voldoet aan de richtlijnen voor een MKBA in het sociale domein. In bijlage A zijn de gedetailleerdere resultaten van deze check terug te vinden. Gebaseerd op deze check achten wij de uitgevoerde analyse op een pragmatische doch gedegen manier uitgevoerd. Dat deze niet aan alle richtlijnen voor een zuivere MKBA voldoet hoeft ons inziens geen probleem te zijn. Het enige punt van zorg dat wij over de opzet van de analyse hebben is dat er sterk gebouwd wordt op *educated guesses* van de begeleiders, die in dienst zijn van Het Buro.

Op basis van de check zouden wij de gemeente Leeuwarden het volgende adviseren:

- Doe een kritische beschouwing op de *educated guesses* die door de begeleiders gedaan zijn. Zijn er vergelijkbare doelgroepen waarvoor bekend is voor welke percentages inzet van wijkteams of tweedelijns zorg heeft plaatsgevonden?
- Bijgevoegd Excel-document biedt de gemeente de mogelijkheid om de gehanteerde aannames gebaseerd op de *educated guesses* te variëren om zo inzichtelijk te krijgen wat het effect hiervan is op het kosten/baten-resultaat. Indien de gemeente andere aannames aannemelijker acht, vul deze waardes dan in om het aangepaste kosten/baten-resultaat te zien.
- Indien de analyse gebruikt wordt als onderbouwing voor voortzetting of opschaling -al dan niet middels een innovatieve financieringsconstructie- ga na of het reëel is aan te nemen dat de baten die meegenomen zijn ook in de toekomst nog zullen gelden.

Check op aannames

In de analyse zijn veel aannames gehanteerd. In bijlage B geven we een overzicht van de gehanteerde aannames en checken we in hoeverre we deze goed onderbouwd en/of realistisch achten. De meeste aannames zijn ons inziens gedegen onderbouwd en lijken niet onrealistisch, echter met de beschikbare informatie is dit voor veel aannames niet met zekerheid vast te stellen. Van een aantal aannames adviseren wij de gemeente expliciet hier nog kritisch naar te kijken, waar mogelijk te staven met de gemeentelijke data en indien wenselijk deze aannames aan te passen in bijgevoegd Excel-model. Deze staan in tabel 2 in bijlage B aangegeven met het vergrootglas-icoontje. Overigens heeft de gemeente natuurlijk de optie om ook andere aannames aan te passen indien gewenst.

Check op berekeningen

Om de uitgevoerde berekeningen uit het rapport te checken hebben we deze in bijgevoegd Excel-document zelf ook uitgevoerd. In bijlage C staat een gedetailleerder verslag van de check op deze

berekeningen. De waardes die in het rapport zijn berekend komen voor het grootste deel overeen met de waardes in de door ons uitgevoerde berekening. Er zijn twee licht afwijkende getallen, waarvan in ieder geval één - zijnde de totale kosten van 332 trajecten- waarschijnlijk verband houdt met een tussentijdse afronding van een getal in het rapport. De andere - zijnde de waarde van de voorkomen inzet van het wijkteam- hebben wij op deze manier niet kunnen verklaren, maar de waarde verschilt niet dusdanig dat dit een beduidende invloed zou hebben op het kosten/baten-resultaat.

Conclusie MKBA check

Wij achten de uitgevoerde analyse gedegen en pragmatisch en met correcte berekeningen. Dat deze niet volledig voldoet aan de richtlijnen voor een 'zuivere' MKBA is met de beschikbare informatie eigenlijk onontkoombaar en daarom is het ook begrijpelijk dat er met veel aannames gewerkt is. Met de beschikbare informatie zijn niet alle aannames te checken, maar de aannames zijn grotendeels gedegen onderbouwd en met een duidelijk proces tot stand gekomen. Voor enkele aannames adviseren wij de gemeente er wel kritisch naar te kijken. De aannames op basis waarvan de baten berekend zijn, zijn namelijk deels subjectief en gebaseerd op oordelen van begeleiders die aan de uitvoerende kant van de interventie zitten. Wij adviseren deze aannames kritisch te checken, waar mogelijk te staven met de gemeentelijke data en indien wenselijk aan te passen. Hiernaast willen wij erop wijzen dat ook de immateriële baten gebaseerd zijn op de oordelen van de begeleiders.

Om op basis van de MKBA een SIB te ontwikkelen zijn nog vervolgstappen vereist.

Haalbaarheid SIB business case

Het verwachte positieve kosten/baten-resultaat werpt de vraag op of het dan ook zinvol is voor de gemeente om hiermee verder te gaan. En zo ja, of een Social Impact Bond (SIB) hiervoor dan een passend middel is, of dat de gemeente het -net zo goed, of zelfs beter- zelf kan financieren. De analyse biedt ons inziens een waardevolle basis voor een SIB businesscase en een goed startpunt om deze SIB te ontwikkelen waarbij relevant voorwerk gedaan is. Zoals gezegd is het dus wel noodzakelijk om de MKBA verder te specificeren om tot een business case voor de SIB te komen.

Een SIB niet als doel, maar als middel voor inzicht in effectiviteit

Wij willen voorop stellen dat een SIB altijd een middel moet zijn en geen doel op zich. Het is een middel dat zich leent voor het testen en/of opschalen van maatschappelijke interventies, waarbij het financiële risico op succesvolle maatschappelijke impact gedragen wordt door private investeerders in plaats van de gemeente. Het is echter geen sinecure en de gemeente kan ervoor kiezen op basis van de uitgevoerde analyse voldoende vertrouwen in de interventie te hebben om zelf verder te financieren. Door onze check op de analyse vinden wij de *verwachting* dat het S-Team een effectieve interventie is degelijk onderbouwd. Het positieve kosten/baten-resultaat geeft echter geen garantie dat dit ook daadwerkelijk zo is. Er moest gewerkt worden met diverse aannames, ook over hoe de resultaten zich verhouden tot wat de resultaten zonder het S-Team geweest zouden zijn. Het voortzetten of opschalen van de interventie middels een SIB biedt de gemeente de mogelijkheid om dit te combineren met een gedegen onderzoek naar de daadwerkelijke effectiviteit van de interventie.

Verskil tussen MKBA en SIB businesscase

De uitgevoerde analyse is niet één-op-één een businesscase voor een SIB, maar biedt wel een waardevolle basis waarin relevant voorwerk voor een SIB uitgevoerd is. In bijlage D gaan we uitgebreider in op de benodigde vervolgstappen voor een SIB en geven we een beknopte

voorlopige analyse van mogelijke keuzes voor de gemeente en de invloed hiervan op de haalbaarheid van de businesscase. Hieronder sommen we de belangrijkste verschillen tussen een MKBA en een SIB businesscase op.

- *Financiële stakeholders in een MKBA zijn niet per se outcome payers in een SIB*
Een SIB valt en staat bij een *outcome payer* -de rol voor de gemeente Leeuwarden- die bereid is te betalen voor behaalde resultaten. In de MKBA worden baten gemonetariseerd waarvan het heel begrijpelijk zou zijn als Leeuwarden hiervoor niet zou willen uitbetalen, omdat ze niet op conto van de gemeente vallen, maar op conto van bijvoorbeeld zorgverzekeraars, scholen en wellicht ook andere gemeenten. In bijlage D hebben we vast een beknopte voorlopige analyse gedaan om hier wat meer inzicht in te verschaffen. Er moet dus onderzocht worden of Leeuwarden in de SIB de enige outcome payer zou zijn, of dat er ook andere partijen zijn die samen willen uitbetalen op behaalde resultaten.
- *Baten in een MKBA zijn niet per se besparingen voor outcome payer(s) in een SIB en besparingen zijn niet per se de outcome payments*
De gemeente Leeuwarden zal moeten bepalen op welke behaalde resultaten zij bereid is om uit te betalen en hoeveel zij bereid is voor deze resultaten uit te betalen. Het is mogelijk dat er baten gemonetariseerd zijn voor de gemeente die in de praktijk geen daadwerkelijke besparing op zouden leveren, omdat de totale inzet van een bepaalde post onveranderd kan blijven. In dat geval is het aannemelijk dat de gemeente niet wil of kan uitbetalen op alle posten waarvoor baten voor de gemeente gerealiseerd zijn. Het is ook mogelijk dat er zachtere resultaten zijn die geen directe besparing voor de gemeente betekenen, maar waarop zij wel wil sturen en uitbetalen.
- *De kosten van een SIB zijn breder dan de kosten van de interventie*
Bij een SIB komen meer kosten kijken dan enkel de kosten van de interventie. Hierbij valt te denken aan out-of-pocket kosten, zoals de kosten van de resultaatmetingen door een onafhankelijke evaluator, eventuele kosten van een intermediair en een investeerdersrendement in geval van succes. Dit zijn kosten die niet in een MKBA meegenomen worden, maar waar wel rekening mee gehouden moet worden in een SIB businesscase. Ook vraagt een SIB van de gemeente intern inzet bij de ontwikkeling en uitvoering van een SIB.

Bovenstaande punten geven aan welke aanpassingen nodig zijn om van een MKBA tot een SIB businesscase te komen. Het resulterende pakket van resultaten en daarop verwachte uitbetalingen dient vergeleken te worden met de benodigde investering. Als dit een positief resultaat oplevert is er sprake van een haalbare SIB businesscase.

Aanbevelingen voor vervolgstappen

Iedere SIB is anders, maar er zijn wel vaste stappen die doorlopen kunnen worden bij het opzetten van een SIB. Welke vervolgstappen de gemeente Leeuwarden het beste kan zetten is afhankelijk van wat hun doelstelling is. In deze paragraaf benoemen we eerst de algemene stappen voor de ontwikkeling en uitvoering van een SIB en geven we vervolgens nuances voor verschillende mogelijke doelstellingen.

Algemene vervolgstappen voor het opzetten van een SIB

Over het algemeen onderscheiden we de volgende fases in de ontwikkeling en uitvoering van een SIB:

1. *Onderzoeksfase*
  - Identificeren van het vraagstuk

- Bepalen van de kwantitatieve parameters (bijv. op basis van een MKBA)
  - In kaart brengen van het vraagstuk met onderzoek naar historische data (bijv. op basis van een MKBA)
2. *Oplossingsfase*
    - Aftasting markt voor mogelijke oplossingen (dit is dus niet van toepassing als uitgegaan wordt van het S-Team als de interventie)
    - Draft Businesscase voor SIB schrijven, met daarin helderheid wie de outcome payer(s) is/zijn, op welke resultaten zij uitbetalen, hoeveel zij uitbetalen
  3. *Selectiefase*
    - Selecteren van uitvoerders (afhankelijk van de schaal zullen hier verschillende aanbestedingsvormen passend voor zijn)
    - Creëren investeerderspool
  4. *Contractfase*
    - Businesscase afronden
    - Vertalen businesscase naar SIB contracten
    - Due Diligence op uitvoerders
  5. *Communicatiefase*
    - Communicatieplan
    - Persbericht
    - Organisatie lancering
  6. *Executiefase*
    - Uitvoering interventie
    - Uitvoering resultaatmetingen
    - Periodieke partneroverleggen
    - Eventuele iteratieve verbeteringen aan (uitvoering van) de interventie
    - Berekening en uitbetaling outcome payments
  7. *Evaluatie- en opschalings-/voortzettingsfase*
    - Evaluatie van de effectiviteit van de interventie
    - Indien gebleken effectief: optuigen financiering voor voortzetting interventie, bijvoorbeeld met subsidie of met (partieel) resultaatcontract met uitvoerder

Vervolgstappen afhankelijk van de doelstelling van de gemeente

Voor het maken van vervolgkeuzes voor een SIB is het van belang om vast te stellen wat de doelstelling is van het vervolgproces. Afhankelijk van de doelstelling is het namelijk waarschijnlijk dat er andere vervolgstappen passen voor de gemeente. Op basis van de informatie die wij hebben uit deze MKBA, de motie die aangenomen is in de Gemeenteraad van Leeuwarden en onze ervaringen met SIBs, zien we drie logische vervolgroutes mogelijk. Dit is niet uitputtend, maar kan wel als leidraad dienen bij het opstellen van de vervolgstappen.

1. *Doelstelling: Als gemeente alternatieve financiering (waaronder Social Impact Bonds) gebruiken om effectiever lokale maatschappelijke vraagstukken op te lossen*

Een Social Impact Bond is niet de enige financieringsmethode die bruikbaar is om maatschappelijke vraagstukken te verkennen. Bij deze doelstelling past een vervolg die een stap terug doet in het proces en kijkt naar de meest prangende maatschappelijke vraagstukken in de gemeente, die vernieuwing vragen. In het vervolg zou dan gekeken moeten worden naar het verder verdiepen van deze thema's en het kijken naar nieuwe manieren om de vraagstukken aan te pakken en te financieren, waarbij ook een Social Impact Bond tot de mogelijkheden behoort.

Als dit de doelstelling van de gemeente is adviseren wij de volgende vervolgstappen:

1. Start met een workshop om meer te leren over alternatieve financieringsvormen, waarbij nationale en internationale voorbeelden op diverse thema's worden besproken en vervolgens onderzocht wordt welke thema's voor Leeuwarden van belang zijn en welke financieringsvormen hiervoor geschikt zouden zijn.
2. Selecteer in de workshop de 2 à 3 meest kansrijke thema's en onderzoek meer in diepte wat de mogelijkheden op dit thema zouden zijn.
3. Afhankelijk van wat er uit stap 2 komt zullen de vervolgstappen bepaald moeten worden.

2. Doelstelling: Als gemeente (op de lange termijn) aan de slag met Social Impact Bonds

Als het de doelstelling van de gemeente is om op lange termijn met Social Impact Bonds aan de slag te gaan, kan het ervoor kiezen om dit op twee manieren aan te pakken:

2.a) Ten eerste kan een SIB met het S-team opgezet worden en gebruikt worden om als gemeente te leren van het proces om een SIB op te zetten en uit te voeren. In dat geval moet vanuit de MKBA gekeken worden hoe die verder ontwikkeld kan worden tot een SIB businesscase en hoe het vervolgproces er zoveel mogelijk toe kan bijdragen dat de gemeente leert.

2.b) De tweede optie is dat er een vergelijkbare verkenning als bij stap 1 wordt uitgevoerd, maar specifiek voor Social Impact Bonds. Welke thema's spelen er in de gemeente en zijn ook geschikt voor een SIB. Vanuit die verkenning kan één of meerdere SIBs ontwikkeld worden, met ook daar als doelstelling voor de gemeente om zoveel mogelijk over het proces te leren.

Als 2.a de doelstelling van de gemeente is adviseren wij de volgende vervolgstappen:

1. Gebruik het bijgeleverde Excel-document om indien gewenst bepaalde aannames aan te passen om te beschouwen wat het effect hiervan is op het kosten/baten-resultaat. Neem vervolgstappen indien de gewijzigde aannames nog steeds een positief resultaat opleveren.
2. Zet de algemene vervolgstappen voor het opzetten van een SIB

Een kanttekening bij deze optie is dat er goed gekeken moet worden hoe er met deze vooraf geselecteerde uitvoerder gewerkt kan worden op een manier die voldoet aan de aanbestedingsregels, maar hier zijn opties voor.

Als 2.b de doelstelling van de gemeente is adviseren wij de volgende vervolgstappen:

1. Start met een workshop om meer te leren over SIBs, waarbij nationale en internationale voorbeelden op diverse thema's worden besproken en vervolgens onderzocht wordt welke thema's voor Leeuwarden van belang zijn en of en hoe deze in een SIB structuur te vatten zouden zijn.
2. Selecteer in de workshop de 2 à 3 meest kansrijke thema's en onderzoek meer in diepte wat de mogelijkheden voor een SIB op dit thema zouden zijn.
3. Selecteer vervolgens het meest kansrijke thema en zet voor dit thema de algemene vervolgstappen voor het opzetten van een SIB.

3. Doelstelling: Het S-Team financieren (middels een Social Impact Bond)

Ten slotte is er ook een directe doelstelling mogelijk rondom deze MKBA en het S-team, namelijk het financieren van het S-team (met een Social Impact Bond). In dit geval zal verkend moeten worden of een SIB inderdaad de beste en meest gewenste wijze is om het S-team te financieren en wanneer dat zo is, dan moet de MKBA doorontwikkeld

worden tot een passende SIB-business case en bijbehorende afspraken met investeerders en het S-team zelf.

Als dit de doelstelling van de gemeente is adviseren wij de volgende vervolgstappen:

1. Gebruik het bijgeleverde Excel document om -indien gewenst- bepaalde aannames aan te passen om te beschouwen wat het effect hiervan is op het kosten/baten-resultaat. Neem vervolgstappen indien de gewijzigde aannames nog steeds een positief resultaat opleveren.
2. Bepaal of de onderbouwde verwachting van het kosten/baten-resultaat voldoende vertrouwen biedt in de effectiviteit van de interventie om deze zelf te financieren, of dat het wenselijk is de interventie voort te zetten met een financieringsmethodiek waarmee de effectiviteit daadwerkelijk onderzocht kan worden (zoals een SIB).
3. Indien een SIB wenselijk wordt geacht, zet de algemene vervolgstappen van het opzetten van een SIB.

Een kanttekening bij deze optie is dat er goed gekeken moet worden hoe er met deze vooraf geselecteerde uitvoerder gewerkt kan worden op een manier die voldoet aan de aanbestedingsregels, maar hier zijn opties voor.

Bijlage A: Check op MKBA richtlijnen

Bij onze analyse op het uitgevoerde onderzoek hebben we gekeken in hoeverre het onderzoek voldoet aan de *Algemene leidraad voor maatschappelijke kosten-batenanalyse* (2013) van het CPB en de daarop voortbouwende *Werkwijzer voor kosten-batenanalyse in het sociale domein* (2016), die in opdracht van de ministeries van VWS, SZW, OCW en BZK is ontwikkeld door SEO Economisch Onderzoek. Deze documenten geven een beschrijving geeft van de stappen die gezet moeten worden om een MKBA op te stellen en welke richtlijnen en eisen aan de verschillende onderdelen van de uitgevoerde MKBA worden gesteld. Ze bieden het kader waaraan iedere MKBA minimaal moet voldoen.

Hierbij dient vermeld te worden dat ook onze ervaring is dat het vaak lastig is om aan al deze eisen te voldoen. Zo moeten de effecten bepaald worden aan de hand van een wetenschappelijk geverifieerde en regelmatig opnieuw gevalideerde methode, wat vaak op zichzelf al een uitgebreid onderzoek is. Het is niet altijd wenselijk of mogelijk om een empirische effectenanalyse uit te voeren.

Society Impact geeft in de samenvatting ook al terecht aan dat zij onderzoek gedaan heeft naar de *verwachte* kosten en baten van het S-Team. Dat dit een inschatting betreft, gebaseerd op aannames die later getoetst zullen moeten worden om uitspraken te kunnen doen over de daadwerkelijk gerealiseerde kosten en baten. Dit lijkt ons een pragmatische en geschikte aanpak voor een dergelijke analyse, ook al voldoet deze niet aan de MKBA eisen. Wij zijn van mening dat een analyse van de kosten en baten die niet aan alle MKBA eisen voldoet, nog steeds een waardevolle kan zijn, mits duidelijk is waar de beperkingen van de analyse zitten en wat dit betekent voor -de validiteit van- de uitkomsten van de analyse. In het rapport zijn zelf ook al dergelijke kanttekeningen geplaatst.

In tabel 1 geven wij een overzicht van relevante¹ richtlijnen uit de leidraad, in hoeverre de uitgevoerde analyse van het S-Team hieraan voldoet en wat dit betekent voor de uitkomsten van de analyse.

---

¹ De richtlijnen zijn zeer uitgebreid en niet alle richtlijnen zijn voor deze check even relevant. Zo is de eerste aanbeveling om bij de keuze tussen MKBA en andere afwegingsmethoden een geboden stroomschema te hanteren, maar wij doen deze check vanuit het uitgangspunt dat de uitgevoerde analyse een gewenste was. Daarnaast zijn er bepaalde aanbevolen processtappen voor de analyse die niet expliciet terug te zien zijn in het resulterende rapport (zoals welk stappenplan precies gevolgd is bij de uitvoering van de analyse), waarop wij ook niet gecheckt hebben.

Tot slot zijn gezien het gehanteerde type analyse niet alle richtlijnen voor een 'zuivere' MKBA relevant en hebben we hierin een selectie gemaakt.

Tabel 1: Check op MKBA richtlijnen

- ✓ : voldoet aan de richtlijnen
- : voldoet formeel gezien niet aan de richtlijnen, maar wordt niet gezien als een inhoudelijke tekortkoming
- ✗ : voldoet formeel gezien niet aan de richtlijnen. Het is niet per se inhoudelijk onwaar, maar het is raadzaam hier een kritische check op te doen
- ? : onbekend of aan de richtlijnen voldaan is

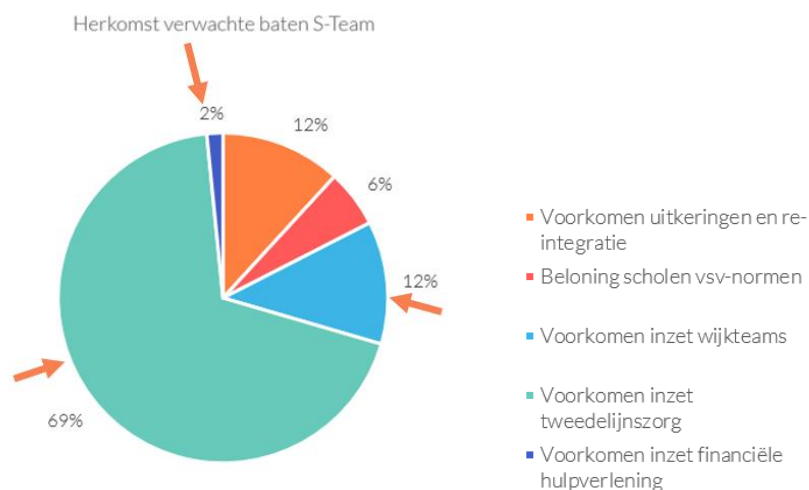
Check op MKBA richtlijnen			
Onderzoeks- stap	Richtlijnen	Check	Toelichting en invloed op analyse in geval van niet voldoen
Keuze voor type kosten- batenanalyse	Voor een MKBA gelden hoge eisen: slechts een beperkt aantal wetenschappelijke methoden biedt voldoende kwaliteit. Voor 'kengetallen KBA's' zijn ook andere wetenschappelijke methoden bruikbaar. 'Indicatieve KBA's' mogen zijn gebaseerd op onderbouwde veronderstellingen of verwachtingen van experts. Of ze kunnen nagaan hoe groot het effect of de waardering zou moeten zijn om de maatregel rendabel te maken ('reciproke KBA'). Om verwarring met MKBA's en kengetallen-KBA's te voorkomen dient in de titel van een indicatieve kosten-batenanalyse te staan "indicatieve kostenbatenanalyse". De studie mag zichzelf dus niet aanduiden als een maatschappelijke kosten-batenanalyse, maatschappelijke KBA, MKBA of kengetallen-KBA.	—	De uitgevoerde analyse is op meerdere punten gebaseerd op onderbouwde veronderstellingen of verwachtingen van betrokkenen. Om deze reden voldoet hij niet aan de hoge eisen die voor een 'echte' MKBA gelden. Bovendien worden alleen de belangrijkste kosten en baten gekwantificeerd. Om deze reden lijkt het een zogeheten <i>indicatieve KBA</i> te zijn. Formeel gezien zou dit dus ook expliciet vermeld moeten worden. Maar zoals al aangegeven betekent dit ons inziens niet dat de analyse daarom niet bruikbaar is. Met het oog op benodigde inspanningen voor de verschillende types van analyses lijkt dit ons een pragmatische en passende vorm. Het is echter goed om wel bewust van te zijn bij de opvolgende besluitvorming.
Vaststellen nulalternatief	Vul het nulalternatief beleidsarm in. Neem alleen bestaand beleid, onomkeerbaar nieuw beleid en eventueel kleine ingrepen mee.	✓	
Definitie beleids- alternatieven	De onderzochte beleidsmaatregelen dienen voldoende te worden uitgewerkt om effecten te kunnen vaststellen.	✓	
	Splits de maatregelen waar mogelijk op in verschillende componenten.	—	In de verandertheorie wordt niet gedetailleerd uitgesplitst welke activiteiten bijdragen aan welke effecten. Indien de invulling van de interventie niet nog onderdeel is van de aanstaande besluitvorming hoeft dit geen probleem te zijn.
Bepalen effecten en baten	Ook effecten die door een maatregel worden veroorzaakt, maar niet 'beoogd' of 'gewenst' zijn, dienen te worden meegenomen.	?	We zien geen ongewenste effecten terug in de analyse, maar het is mogelijk dat hier wel over nagedacht is, maar deze niet aanwezig zijn.

	Afgeraden wordt: <i>Uitgaan van verwachtingen van betrokken actoren. Betrokkenen zijn doorgaans belanghebbenden. Dat kan leiden tot wensdenken of strategische antwoorden.</i>		Voor het nulscenario was geen benchmark of vergelijkingsgroep voorhanden. In de analyse is door de begeleiders zelf een <i>educated guess</i> gemaakt van wat er met -een steekproef van- de deelnemers gebeurd zou zijn als het S-Team hun geen ondersteuning geboden zou hebben. Deze educated guesses worden gehanteerd voor de resultaten: • Voorkomen inzet wijkteam (tabel 5) • Voorkomen inzet van tweedelijns zorg- en hulpverlening (tabel 7 + tabel 8) • Ontzorging van het thuisfront • Voorkomen van financiële hulpverlening (tabel 9) • Diverse immateriële effecten De invloed die dit heeft op de analyse is dat het dus vrij onzeker is in hoeverre de resultaten van het S-Team op deze resultaten daadwerkelijk beter zijn dan ze zonder inzet van het S-Team geweest zouden zijn. In het rapport wordt al de kanttekening gegeven dat dit een subjectieve beoordeling is die ze niet hard kunnen maken en waarbij overschattingen van de effecten als gevolg van wishful thinking niet zijn uit te sluiten. Hiervoor corrigeren ze door bijvoorbeeld voor slechts de helft van de gevonden effecten de baten te berekenen. Het is sterk aan te bevelen om, voor zover mogelijk, na te gaan wat de gemeentedata over de inzet van deze posten kan vertellen en om op basis hiervan aannames te wijzigen en/of inzicht te krijgen in hoe realistisch deze educated guesses zijn.
Bepalen kosten	<i>Hanteer prijzen inclusief kostprijsverhogende belastingen.</i>		Onduidelijk of prijzen in- of exclusief belastingen gehanteerd zijn.
Varianten- en risicoanalyse	<i>Identificeer de belangrijkste onzekerheden en risico's</i>		In het rapport wordt niet gesproken over mogelijke toekomstige ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op de baten in de toekomst. Voor de uitgevoerde analyse, die terugkijkt op de behaalde resultaten is dit naar verwachting geen groot probleem, aangezien er alleen gekeken wordt naar baten die op relatief korte termijn (een jaar na uitval) behaald worden. Echter, om dit rapport te gebruiken als onderbouwing voor voortzetting van de interventie (al dan niet met een innovatieve financiering) zou het goed zijn om na te denken over

			mogelijke toekomstige ontwikkelingen die de resultaten of baten kunnen beïnvloeden.
	<i>Kennisonzekerheid kan in beeld worden gebracht met gevoeligheidsanalyses.</i>	—	Er zijn twee scenario's in ogenschouw genomen waarbij voor een aantal variabelen conservatievere aannames gedaan zijn. Echter, ons inziens zijn er een aantal andere onzekerheden waarmee niet gevarieerd is om het effect ervan op de totale baten te zien, bijvoorbeeld de inschatting van de begeleiders van in hoeveel gevallen er tweedelijnszorg voorkomen is. De beschouwde scenario's geven echter wel inzichtelijk weer dat ook bij conservatieve aannames de baten de kosten overstijgen.
Opstellen overzicht van kosten en baten	<i>Druk toekomstige kosten en baten uit in constante prijzen van een basisjaar. Reken alle toekomstige kosten en baten om naar de huidige contante waarde in een basisjaar op basis van de door het kabinet voorgeschreven discontovoeten.</i>	—	We zien geen gehanteerde discontovoet en de kosten en baten lijken niet teruggerekend te zijn naar de netto contante waarde, echter, omdat er louter naar baten op de -relatief- korte termijn gekeken wordt zal de NCW niet sterk afwijken van de gehanteerde bedragen.
	<i>Breng alle effecten in beeld, ook niet-gekwalificeerde en/of niet-gemonetariseerde</i>	✓	
	<i>Verdelingseffecten: Laat naast het kosten-batensaldo ook de verdeling van de kosten en baten voor verschillende relevante groepen zien.</i>	✓	

Conclusies en aanbevelingen op basis van deze check

Gebaseerd op deze check achten wij de uitgevoerde analyse op een pragmatische doch gedegen manier uitgevoerd. Dat deze niet aan alle richtlijnen voor een zuivere MKBA voldoet hoeft volgens ons geen probleem te zijn. Het grootste bezwaar waar wij zelf op stuiten waren dat voor de post die voor de grootste baten zorgt, het voorkomen van inzet tweedelijnszorg, gebouwd wordt op aannames van de begeleiders zelf. Hier zijn 83% van de baten op gebaseerd: de baten van het voorkomen van inzet van de wijkteams, de baten van het voorkomen van tweedelijnszorg en de baten van het voorkomen van financiële hulpverlening.

Zoals in het rapport reeds beschreven staat zijn dit subjectieve beoordelingen die ze niet hard kunnen maken en waarbij overschattingen van de effecten als gevolg van wishful thinking niet zijn uit te sluiten. Deze aannames zijn in de gevoeligheidsanalyse in zekere mate gevarieerd door te variëren met de percentages waarin de resultaten gewaardeerd worden (50%, 25% en 10%). Echter, het zou goed zijn om ook met de onzekere variabele van de benchmark zelf te variëren. Bijgeleverd Excel-model biedt de mogelijkheid om met alle relevante variabelen te variëren om het kosten/baten-resultaat te zien.

Op basis van de check zouden wij de gemeente Leeuwarden het volgende adviseren:

- Doe een kritische beschouwing op de educated guesses die door de begeleiders gedaan zijn. Baseer dit waar mogelijk op informatie uit de gemeentelijke database. Zijn er vergelijkbare doelgroepen waarvoor bekend is voor welke percentages inzet van wijkteams of tweedelijns zorg heeft plaatsgevonden?
- Indien de analyse gebruikt wordt als onderbouwing voor voortzetting of opschaling -al dan niet middels een innovatieve financieringsconstructie- ga na of het reëel is aan te nemen dat de baten die meegenomen zijn ook in de toekomst nog zullen gelden.

Bijlage B: Overzicht van en check op aannames

De uitgevoerde analyse is op diverse aannames gestoeld. In tabel 2 geven we een overzicht van welke aannames gehanteerd zijn en geven we aan in hoeverre wij deze aannames gedegen onderbouwd en/of realistisch achten.

Bijgevoegd bij dit verslag is een Excel-document aangeleverd waarin de gemeente de mogelijkheid heeft de gehanteerde aannames te variëren om inzicht te krijgen in wat dit met het kosten/baten-resultaat doet. In tabel 2 geven we aan in welke cellen op het tabblad 'Aannames + input' deze aannames te variëren zijn en met een vergrootglas-icoontje geven wij aan voor welke aannames wij dit de gemeente ook zouden aanraden.

Tabel 2: Overzicht gehanteerde aannames en de check hierop

Aanname	Check	Cel in Excel model op tabblad 'Aannames + input'
<i>Bij gebrek aan een geschikte benchmark doen we de aanname dat zonder de inzet van het S-Team 25 procent van de 332 studenten voortijdig zou zijn uitgevallen. Deze aanname is gebaseerd op de inhoudelijke analyse van de risicogroepen én het komt bij benadering overeen met het vsv-percentage bij de niveau 1 studenten van het Nordwin College en ROC Friese Poort in het jaar 2015-2016. Op basis van deze aanname zou het S-Team bij 73 risicostudenten uitval hebben voorkomen.</i> (Paragraaf 4.1, p. 14-15)	Aan deze aanname zijn voor ons bepaalde onderzekerheden onderhevig: wij weten niet hoe de begeleide leerlingen verdeeld zijn over ROC Friese Poort en het Nordwin College en hoe ze verdeeld zijn over de verschillende MBO niveaus. Echter, de vsv-percentages verschillen sterk afhankelijk van deze gegevens. Ze gaan nu uit van het vsv-percentage voor niveau 1 op het Nordwin College, maar voor ROC Friese Poort ligt deze alweer aanzienlijk lager (rond de 19%). Als de steekproef representatief is voor de verdeling van de leerlingen over de twee instellingen is zou dit betekenen dat maar een klein deel van de begeleide studenten in niveau 1 op het Nordwin College zat. In niveau 3 en 4 liggen deze percentages bijvoorbeeld beduidend lager: rond de 2% op het Nordwin College en ROC Friese Poort. Daarnaast wordt uitgegaan van een benchmark op basis van de resultaten van de scholen waar het S-Team actief is. Dit is niet handig. Je zou het willen vergelijken met een situatie zonder S-Team, bijvoorbeeld de resultaten in de jaren voordat het S-Team actief was, of de resultaten van scholen zonder S-Team met vergelijkbare percentages. Op basis van landelijke cijfers uit het cursusjaar 2015/2016 voor mbo-studenten in de vsv-portal (www.cijfers.duo.nl) en zagen dat landelijk het vsv-percentage voor niveau 1 iets boven de 30% lag en voor niveau 3 en 4 rond de 3,5%. Ook dit varieert dus sterk. Met de beschikbare informatie kunnen we geen exacte percentages berekenen, want we weten niet wat de aantallen zijn van de studenten per school en per niveau, noch weten we of er een selectiebias is. Echter, de gehanteerde 25% lijkt behoorlijk hoog ingeschat. In paragraaf 7.2 variëren ze deze aanname dan ook terecht en beschouwen ze de uitkomst als deze 10% en 5% in plaats van 25%, zou zijn, wat leidt tot lagere baten op de	C4

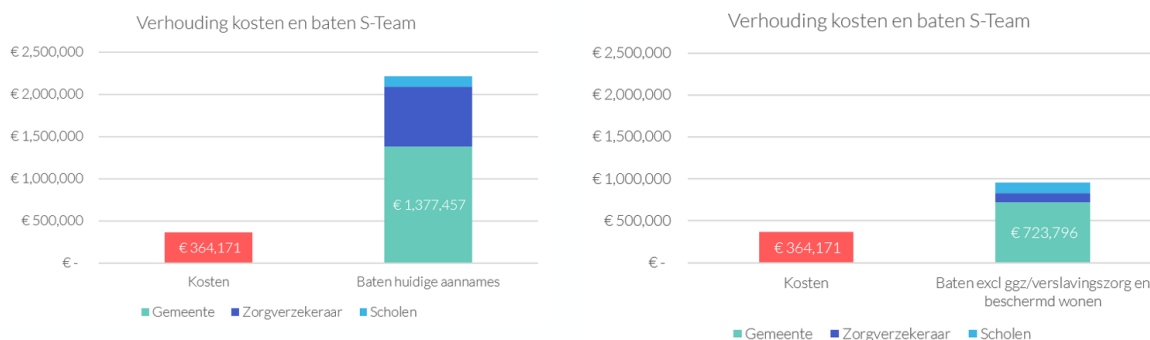
	post van het voorkomen van uitkering en participatie-begeleiding dankzij lagere uitval. Voor ons zou het echter niet onrealistisch zijn om uit te gaan van een lager percentage.	
Type tweedelijnszorg dat naar verwachting is voorkomen: - Psycholoog: 36% - Ambulante ggz-behandeling: 20% - Psychiater: 12% - Opname ggz/verslavingszorg: 8% - Beschermd wonen: 12% - Thuisondersteuning: 8% (Paragraaf 4.3, p. 18)	Dit is gebaseerd op de input van de begeleiders. Zij hebben voor een steekproef van 25 studenten aangegeven in hoeverre zij verwachten dat de student zonder de inzet van het S-Team bij het wijkteam was terechtgekomen. Dit komt op ons over als onwenselijk subjectief. Tegelijkertijd begrijpen wij dat er bij gebrek aan een goede benchmark toch ergens op gebouwd moest worden. Bovendien hanteren ze een factor van 50% om te corrigeren voor attributie en onzekerheid die ze in paragraaf 7.2 voor de conservatieve scenario's nog bijstellen naar 25% en 10%. Omdat deze subjectieve inschattingen wel een grote invloed hebben op het kosten/baten-resultaat (de inzet van tweedelijnszorg vormen 69% van de totale baten) adviseren wij de gemeente daarom wel in het Excel model met deze aannames te variëren om te kijken wat het effect hiervan is. Zonder data kan er geen betere aanname gemaakt worden. We adviseren daarom deze waarde zoveel mogelijk te baseren op de gemeentedata. In het bijzonder zouden wij dit adviseren voor 'beschermd wonen' (C25) en voor 'opname in de ggz/verslavingszorg' (C24). Deze zijn op relatief kleine aantallen gebaseerd, maar hebben het grootste aandeel in de verwachte besparingen op zorg- en hulpverlening. De percentages die hierin gehanteerd worden, respectievelijk 12% en 8% klinken als zeer hoog. Dit zou gecheckt moeten worden aan de hand van de gemeentedata.	C21 + C22 + C23 + C24 + C26
We doen de aanname dat van degenen die voortijdig uitvallen een derde aan het werk gaat en een derde kost en inwoning van de ouder(s)/verzorger(s) krijgt. Een derde gaat een uitkering aanvragen bij de gemeente. Dit betreft in dit geval 24 studenten (een derde van 73). (Paragraaf 6.1, p. 22)	Onduidelijk waarop deze aanname van 1/3e gebaseerd is. Dit is niet te checken zonder inzicht in de database van de gemeente. We raden de gemeente dan ook aan om te checken of dit te staven is met de gemeentedata.	C5
Op basis van cijfers van het CBS (2013) gaan we ervan uit dat de 24 studenten die een beroep doen op een uitkering, gedurende 12 maanden een Participatiewet-uitkering ontvangen. (Paragraaf 6.1, p. 22)	We hebben geen inzage in de uitgevoerde analyse op basis van cijfers van het CBS, maar gezien de kaders is het goed mogelijk dat de aanname realistisch is.	C6
Verdergaan we ervan uit dat één jaar Participatiewet-uitkering gemiddeld €8.898 kost (inclusief 5% vakantietoeslag). Dit gemiddeld uitkeringsbedrag is afkomstig uit een analyse van een bestand van jongeren tot 27	Uitkeringsbedragen verschillen voor leeftijd en leefsituatie. We hebben geen inzicht in de uitgevoerde analyse, maar de aanname valt binnen de marges voor uitkeringsbedragen en lijkt daarom realistisch. Voor een SIB adviseren wij deze aanname te staven aan de hand van de gemeentedata.	C7

jaar met een Participatiewet-uitkering van een gemeente in het zuiden van het land. (Paragraaf 6.1, p. 22)		
Uit dezelfde analyse bleek dat de re-integratie-begeleiding aan deze doelgroep gemiddeld €2.000 per jongere kost. We gaan ervan uit dat deze prijzen ook gelden voor de gemeenten waar de studenten die worden begeleid door het S-Team wonen. (Paragraaf 6.1, p. 22)	Op basis van de gegevens van de gemeente zou te checken moeten zijn of dit bedrag een realistische inschatting is.	C8
We doen de aanname dat deze prestatie mede dankzij de inzet van de S-Team wordt behaald. Omdat het S-Team actief is op één locatie van ROC Friese Poort (wat in totaal meer dan 10.000 studenten telt) en er naar verwachting nog andere factoren een rol spelen bij het behalen van de vsv-normen, doen we de aanname dat vijf procent van hun inkomsten zijn toe te rekenen aan de inzet van het S-Team. Voor het kleinere Nordwin College doen we de aanname dat het behalen van de vsv-normen voor de helft is toe te rekenen aan het S-Team. (Paragraaf 6.1, p. 22)	Volgens het Jaarverslag 2018 van Stichting Nordwin College had het Nordwin college in 2016 1.674 MBO leerlingen. Volgens het Kwantitatief verslag van het Geïntegreerd Jaardocument 2018 had ROC Friese Poort in 2016 in totaal 10.375 studenten. Zoals bij de eerste aanname beschreven is het erg onzeker in hoeverre het S-Team de vsv-aantallen verminderd heeft. Wij weten echter niet wat de verdeling is van de 332 studenten over ROC Friese Poort en het Nordwin College. De aanname van 50% voor het Nordwin College lijkt vrij hoog. De 5% voor ROC Friese Poort voelt realistischer ingeschat. We hebben onvoldoende informatie om beter onderbouwde aannames te maken. In paragraaf 7.2 van het rapport worden deze getallen terecht gevarieerd en kleiner ingeschat. Omdat ze invloed hebben op een relatief klein percentage (6%) van de totale baten die ook nog eens niet op conto van de gemeente vallen is dit ons inziens geen zorgwekkende aanname.	C9 + C10
De verwachting is dat bij 30 procent van de studenten uit de risicocategorie oranje en bij 100 procent van de studenten uit de risicocategorie rood inzet van een wijkteam is voorkomen. (Paragraaf 6.2, p. 23)	Dit is gebaseerd op de input van de begeleiders. Zij hebben voor een steekproef van 25 studenten aangegeven in hoeverre zij verwachten dat de student zonder de inzet van het S-Team bij het wijkteam was terechtgekomen. Dit komt op ons over als onwenselijk subjectief. Tegelijkertijd begrijpen wij dat er bij gebrek aan een goede benchmark toch ergens op gebouwd moest worden. Bovendien hanteren ze een factor van 50% om te corrigeren voor attributie en onzekerheid die ze in paragraaf 7.2 voor de conservatieve scenario's nog bijstellen naar 25% en 10%. Omdat deze subjectieve inschatting toch een belangrijke invloed heeft op het kosten/baten-resultaat adviseren wij de gemeente daarom wel in het Excel model met deze aannames te variëren om te kijken wat het effect hiervan is.	C12 + C13
We doen verder de aanname dat de wijkteams de helft van de uren die het S-Team gemiddeld besteedt, zouden inzetten. (Paragraaf 6.2, p. 23)	Dit baseren ze op het feit dat wijkteams over het algemeen een hogere caseload hebben en mensen minder intensief begeleiden dan de begeleiders van het S-Team. Wij hebben geen gegevens om dit te kunnen checken, maar het klinkt niet onrealistisch. We adviseren de gemeente om op basis van hun ervaringen te checken of dit realistisch lijkt.	C15

<i>Net als bij de berekening van de verwachte besparingen op de inzet van wijkteams, corrigeren we ook hier (in het geval van de voorkomen tweedelijnszorg) voor de attributie en eventuele overschattingen door de helft van dit aantal studenten te nemen.</i> (Paragraaf 6.2, p. 23)	Wij hebben niet kunnen checken of deze aanname klopt. -er is geen effectevaluatie beschikbaar om de attributie te bepalen-, maar het klinkt niet onrealistisch.	C17
<i>Bij 8 procent van de studenten in de steekproef is naar verwachting inzet van bewindvoering en/of schuldhelpverlening voorkomen (zie paragraaf 4.3). Als we dit gegeven extrapoleren naar de totale groep dan gaat het om 27 studenten. We nemen de helft van hen mee in de berekening, ofwel 14 studenten.</i> (Paragraaf 6.2, p. 24)	Dit is gebaseerd op de input van de begeleiders. Zij hebben voor een steekproef van 25 studenten aangegeven in hoeverre zij verwachten dat de student zonder de inzet van het S-Team bewindvoering en/of schuldhelpverlening was terechtgekomen. Dit komt op ons over als onwenselijk subjectief. Tegelijkertijd begrijpen wij dat er bij gebrek aan een goede benchmark toch ergens op gebouwd moest worden. Bovendien hanteren ze een factor van 50% om te corrigeren voor attributie en onzekerheid die ze in paragraaf 7.2 voor de conservatieve scenario's nog bijstellen naar 25% en 10%. Omdat deze baat slechts 2% van de totale baten is dit wat ons betreft geen zorgelijke aanname.	C40
<i>Behalve dat het verwachte effect is dat door inzet van het S-Team minder tweedelijnszorg wordt ingezet, verwachten we ook een substitutie-effect ten aanzien van de inzet van de wijkteams. Oftewel: de inzet van het S-Team zal naar verwachting de inzet van de wijkteams grotendeels vervangen.</i> (Paragraaf 4.3, p. 17) <i>Voor één uur inzet van het wijkteam, rekenen we € 75.</i> (Paragraaf 6.2, p. 24)	Er wordt aangegeven dat de wijkteams een hogere caseload en langere wachttijden en doorlooptijden hebben. Daarom is het aannemelijk dat als er minder studenten doorgestuurd worden dit niet één-op-één minder ureninzet van de wijkteams betekenen. We adviseren de gemeente te checken in hoeverre deze aanname realistisch is. De aangenomen kosten van €75 per uur zijn gebaseerd op een businesscase uit 2014 van proeftuinen in Amersfoort (waar overigens €70 per uur gehanteerd worden). Ook hiervoor geldt dat we de gemeente aanraden te checken of dit bedrag overeenkomt met wat in Leeuwarden gehanteerd wordt.	C16
<i>Bijlage 1 - Bronnen en berekeningen</i> In deze bijlage worden diverse aannames gemaakt voor het berekenen van de kosten voor de diverse posten voor tweedelijnszorg. (Bijlage 1, p. 30)	Wij hebben geen zicht op hoe realistisch de gehanteerde aannames zijn. Wij adviseren de gemeente om na te gaan -indien mogelijk op basis van de gemeentedata- in hoeverre deze aannames realistisch zijn.	C28 + C29 + C31 + C32 + C33 + C34 + C35 + C36 + C37 + C38 + C39

Conclusies en aanbevelingen op basis van deze check

In de analyse zijn veel aannames gehanteerd. Met de beschikbare informatie ontkom je hier niet aan. De meeste aannames zijn ons inziens gedegen onderbouwd en met een duidelijk proces tot stand gekomen. Vaak is het niet te toetsen hoe realistisch ze zijn. Zonder betrouwbare benchmarkdata zijn veel van deze aannames niet te controleren. Van een aantal aannames adviseren wij de gemeente expliciet hier nog kritisch naar te kijken, waar mogelijk te staven met de gemeentelijke data en indien wenselijk deze aannames aan te passen in bijgevoegd Excel-model. Deze staan in tabel 2 aangegeven met het vergrootglas-icoontje. Overigens heeft de gemeente natuurlijk de optie om ook andere aannames aan te passen indien gewenst. Ter illustratie van de invloed die bepaalde aannames met het vergrootglas-icoontje kunnen hebben op het kosten/baten-resultaat beschouwen we hieronder de invloed van de aannames op het voorkomen van opnames ggz/verslavingszorg en het voorkomen van beschermd wonen. Deze aannames zijn gebaseerd op de educated guesses van de begeleiders op de steekproef van 25 personen, waarbij zij inschatten dat in 2 gevallen opnames van ggz/verslavingszorg is voorkomen en in 3 gevallen beschermd wonen is voorkomen. Dit zijn kleine aantallen, maar voor de problematiek relatief hoge percentages (8% en 12%). Daarnaast zitten hier grote batenposten aan gekoppeld. Bovendien hebben we geen duidelijkheid in hoeverre de steekproef ook representatief is voor de totale groep als het gaat om type problematiek. Kortom, dit zijn relatief onzekere aannames, waarop hoge baten gebaseerd zijn. In onderstaande grafiek vergelijken we het kosten/baten-resultaat op basis van de huidige aannames en voor het scenario waarin we aanname dat er geen opnames in ggz/verslavingszorg of beschermd wonen zijn voorkomen.

Hierin is zichtbaar dat de baten voor de gemeente exclusief deze onzekere posten al bijna halveren, maar op basis van de overige aannames blijft de totale case nog positief. Het is de gemeente daarom te adviseren de aannames met het vergrootglas-icoontje kritisch na te gaan.

Bijlage C: Check op berekeningen

Om de berekeningen uit het rapport te checken hebben we de berekeningen zelf in bijgevoegd Excel-document uitgevoerd en de resultaten vergeleken. Hieronder geven we een overzicht van deze berekeningen.

Kosten S-Team

Voor de berekening van de kosten van het S-Team waren de kosten van 250 trajecten gegeven. Om deze te vertalen naar 332 trajecten hebben we deze kosten gedeeld door 250 en vermenigvuldigd met 332. De geel gearceerde cel geeft aan dat onze uitkomst -weliswaar heel licht- afweek van de waarde in het rapport, namelijk €364.171 in plaats van de in het rapport genoemde €364.204. Dit scheelt dus in totaal €33,00 en is naar alle waarschijnlijkheid te verklaren door een afronding in de gegeven getallen.

Post	Fte	Prijs per fte	Kosten
Projectleiding	0.4	€ 73,500	€ 29,400
Stagebegeleiding	0.85	€ 73,500	€ 62,475
Uitvoer door teamcaptain	1.4	€ 73,500	€ 102,900
Uitvoer door stagiaires	14	€ 2,000	€ 28,000
Uitvoer door gedragswetenschappers	0.4	€ 73,500	€ 29,400
Overhead	0.2	€ 73,500	€ 14,700
Onvoorziën	0.1	€ 73,500	€ 7,350
Totaal 250 trajecten	17.35		€ 274,225
Totaal 332 trajecten	23.04		€ 364,171

Baten S-Team

Voor de berekening van de kosten van het S-Team wordt gebouwd op diverse gegeven waardes en diverse aangenomen waardes. Deze hebben we in het rekenmodel opgenomen.

Aannames		Input	
Percentage studenten dat zonder inzet van S-Team zou zijn uitgevallen	25%	Totaal aantal studenten	332
Percentage van uitvallers dat een uitkering aanvraagt bij de gemeente	33%	Aantal studenten uitgevallen	10
Aantal maanden ontvangen Participatiewet-uitkering	12	Bonus ROC Friese Poort	€ 750,000.00
Gemiddelde kosten Participatiewet-uitkering per maand	€ 741.50	Bonus Nordwin College	€ 175,000.00
Gemiddelde kosten re-integratiebegeleiding doelgroep	€ 2,000.00	Aantal studenten categorie groen	71
Attributie S-Team vsv-bonus ROC Friese Poort	5%	Aantal studenten categorie oranje	140
Attributie S-Team vsv-bonus Nordwin College	50%	Aantal studenten categorie rood	121
Voorkomen inzet wijkteam categorie groen	0%	Ureninzet S-Team categorie groen	0
Voorkomen inzet wijkteam categorie oranje	30%	Ureninzet S-Team categorie oranje	25
Voorkomen inzet wijkteam categorie rood	100%	Ureninzet S-Team categorie rood	50
Factor attributie en onzekerheid voorkomen inzet wijkteam	50%	Gemiddelde ureninzet S-Team categorie groen	0
Gemiddelde ureninzet wijkteam als factor gemiddelde ureninzet S-Team	50%	Gemiddelde ureninzet S-Team categorie oranje	50
Kosten inzet wijkteam per uur	€ 75.00	Gemiddelde ureninzet S-Team categorie rood	100
Attributie voorkomen tweedelijnszorg	50%		
Voorkomen tweedelijnszorg categorie groen	0%		
Voorkomen tweedelijnszorg categorie oranje	70%		
Voorkomen tweedelijnszorg categorie rood	100%		
Voorkomen tweedelijnszorg: Psycholoog	36%		
Voorkomen tweedelijnszorg: Ambulante ggz-behandeling	20%		
Voorkomen tweedelijnszorg: Psychiater	12%		
Voorkomen tweedelijnszorg: Opname ggz/verslavingszorg	8%		
Voorkomen tweedelijnszorg: Beschermd wonen	12%		
Voorkomen tweedelijnszorg: Thuisondersteuning	8%		
Correctie voor attributie en overschatting voorkomen tweedelijnszorg	50%		
Gemiddeld aantal gesprekken met een psycholoog in voorkomen gevallen	5		
Kosten per gesprek met een psycholoog	€ 80.00		
Percentage studenten jonger dan 18 jaar	15%		
Gemiddelde kosten ambulant ggz-traject	€ 2,830.00		
Gemiddeld aantal consulten bij een psychiater in voorkomen gevallen	5		
Kosten per consult bij een psychiater	€ 95.00		
Gemiddelde duur opname in ggz/verslaving in dagen	182.5		
Kosten opname ggz/verslaving per dag	€ 277.00		
Gemiddelde duur beschermd wonen in dagen	182.5		
Kosten beschermd wonen per dag	€ 150.00		
Gemiddeld aantal uren per week gedurende een jaar	3		
Kosten thuisondersteuning per uur	€ 65.00		
Voorkomen inzet bewindvoering en/of schuldhulpverlening	8%		
Correctie voor attributie en overschatting voorkomen financiële hulpverlening	50%		
Kosten inzet financiële hulpverlening (bewindvoering) per traject	€ 2,500.00		

* wordt niet gebruikt in berekeningen

Op basis van deze waardes worden in onderstaand schema de ingeschatte baten berekend.

	Effect	Uitkomst	Benchmark	Grootte effect in aantallen personen	Factor voor onzekerheid en attributie	Verwacht effect in gehanteerde eenheid	Waarde per eenheid	Totale baat	Baten voor gemeenten	Baten voor Zorgverzekeraars	Baten voor Scholen
Voorkomen uitkeringen en participatie-begeleiding	Voorkomen uitkeringen	3	28	24	1	24	€ 8,898	€ 213,552	€ 213,552	€ -	€ -
	Voorkomen participatiebegeleiding	3	28	24	1	24	€ 2,000	€ 48,000	€ 48,000	€ -	€ -
	Voorkomen uitkeringen en participatie-begeleiding dankzij lagere uitval	3	28	24	1	24	€ 10,898	€ 261,552	€ 261,552	€ -	€ -
Beloning scholen vsu-normen	Bonus RDC Friese Poort dankzij lagere uitval				5%	5%	€ 750,000	€ 37,500	€ -	€ -	€ 37,500
	Nordwin College dankzij lagere uitval				50%	50%	€ 175,000	€ 87,500	€ -	€ -	€ 87,500
	Beloning scholen vsu-normen totaal						€ 125,000	€ -	€ -	€ -	€ 125,000
Voorkomen inzet wijkteam	inzet wijkteam categorie groen			0	50%	0	€ 75	€ -	€ -	€ -	€ -
	Voorkomen inzet wijkteam categorie oranje			42	50%	525	€ 75	€ 39,375	€ 39,375	€ -	€ -
	Voorkomen inzet wijkteam categorie rood			121	50%	3025	€ 75	€ 226,875	€ 226,875	€ -	€ -
	Voorkomen inzet wijkteam totaal			163	50%	3550	€ 75	€ 266,250	€ 266,250	€ -	€ -
Voorkomen inzet tweedelijnszorg	gesprekken met een psycholoog			120	50%	300	€ 80	€ 24,000	€ 3,600	€ 20,400	€ -
	inzet ambulante ggz-trajecten			66	50%	33	€ 2,830	€ 93,390	€ 14,009	€ 79,382	€ -
	Voorkomen consulten psychiater			40	50%	100	€ 95	€ 9,500	€ 1,425	€ 8,075	€ -
	Voorkomen opname in ggz/verslaving			27	50%	2555	€ 277	€ 707,742	€ 106,161	€ 601,581	€ -
	Voorkomen gebruik beschermd wonen			40	50%	3650	€ 150	€ 547,500	€ 547,500	€ -	€ -
	Voorkomen inzet thuisondersteuning			27	50%	2184	€ 65	€ 141,960	€ 141,960	€ -	€ -
	Voorkomen inzet tweedelijnszorg totaal			320	50%	160		€ 1,524,092	€ 814,655	€ 709,437	€ -
	Voorkomen inzet financiële hulpverlening			27	50%	14	€ 2,500	€ 35,000	€ 35,000	€ -	€ -
							Totaal	€ 2,211,894	€ 1,377,457	€ 709,437	€ 125,000

De geel gearceerde cellen geven aan dat de waardes afwijken van de waardes in het rapport. Dat de waarde van de totale baten (het onderste gele veld) afwijkt is direct te verklaren doordat de waarde in de andere cel afwijkt. Dit is de waarde van het voorkomen van de inzet van het wijkteam. Deze waarde hebben wij berekend op €266.250 terwijl in het rapport €268.125 gehanteerd wordt: een verschil van €1.875. Deze afwijking hebben wij niet kunnen verklaren. Het berekende verwachte effect -zowel in onze berekening als in het rapport- is dat er 3.550 uren inzet van het wijkteam voorkomen zijn. Daarnaast hanteren ze de aanname dat ieder uur besparing inzet van het wijkteam €75 waard is. In totaal zou dit uitkomen op een besparing van (3.550 x €75 =) €266.250. Het verschil tussen de beide getallen is echter niet zo groot dat het een beduidend verschil op de kosten/baten-verhouding betekent.

Bijlage D: SIB analyse

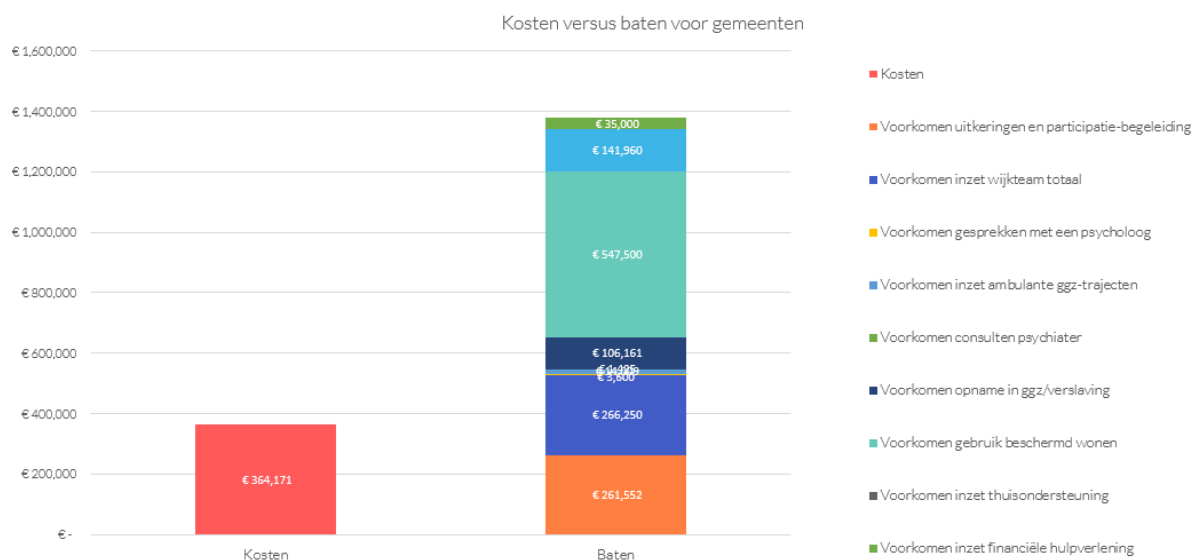
De uitgevoerde analyse biedt een mooie basis voor (maar is nog geen) businesscase voor een Social Impact Bond. In deze bijlage doen we een aantal beknopte analyses van de verschillen tussen de MKBA en een SIB businesscase en bespreken we wat dit voor een SIB zou betekenen.

Financiële stakeholders in een MKBA zijn niet per se outcome payers in een SIB

Een SIB valt en staat bij een *outcome payer* -de rol voor de gemeente Leeuwarden- die bereid is te betalen voor behaalde resultaten. In de MKBA worden baten gemonetariseerd waarvan het heel begrijpelijk zou zijn als Leeuwarden hiervoor niet zou willen uitbetalen, omdat ze niet op conto van de gemeente vallen, maar op conto van bijvoorbeeld zorgverzekeraars, scholen en wellicht ook andere gemeenten. In bijlage D hebben we vast een beknopte voorlopige analyse gedaan om hier wat meer inzicht in te verschaffen. Er moet dus onderzocht worden of Leeuwarden in de SIB de enige outcome payer zou zijn, of dat er ook andere partijen zijn die samen willen uitbetalen op behaalde resultaten.

Alleen gemeenten als outcome payer

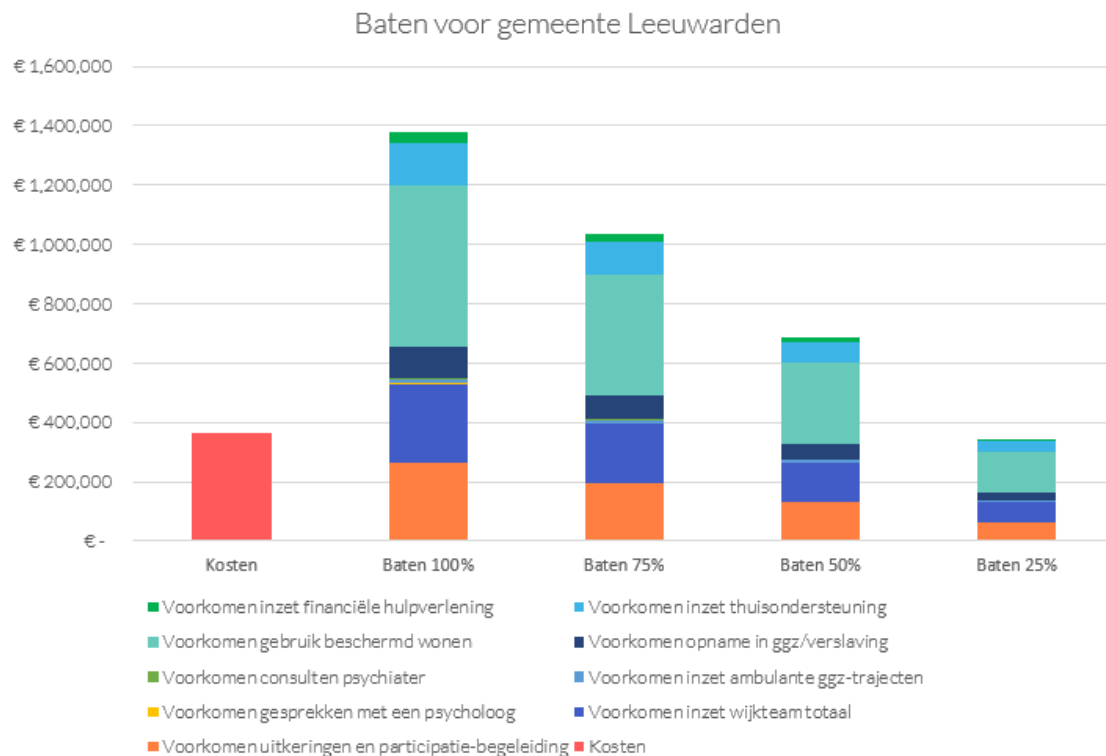
In onderstaande grafiek worden de kosten vergeleken met de baten voor alleen de gemeenten. Hier zie je dat op basis van de gehanteerde aannames de baten de kosten nog steeds ruimschoots overstijgen.

Alleen de gemeente Leeuwarden als outcome payer

Van de deelnemers die beschouwd zijn in de MKBA is het mogelijk dat niet iedereen in Leeuwarden woont. De baten vallen in dat geval ook deels bij andere gemeenten. Stel dat met een SIB het S-Team wordt voortgezet, maar dat het S-Team niet uitsluitend deelnemers hoeft te begeleiden die in Leeuwarden wonen, dan kan de gemeent ervoor kiezen alsnog voor de hele doelgroep uit te betalen, of alleen voor het deel van de doelgroep dat in Leeuwarden gevestigd is. In onderstaande grafiek beschouwen we verschillende scenario's voor als de gemeente Leeuwarden alleen uitbetaalt voor het deel van de studenten dat in Leeuwarden woont: 100%, 75%, 50% of 25% van de totale groep van de begeleide studenten.

Hier zie je dat bij gelijkblijvende aannames, de baten voor de gemeente Leeuwarden de kosten nog steeds overschrijden als maar de helft van de studenten in Leeuwarden woont. Bij gelijkblijvende aannames zit het break-even punt op 26,5%.

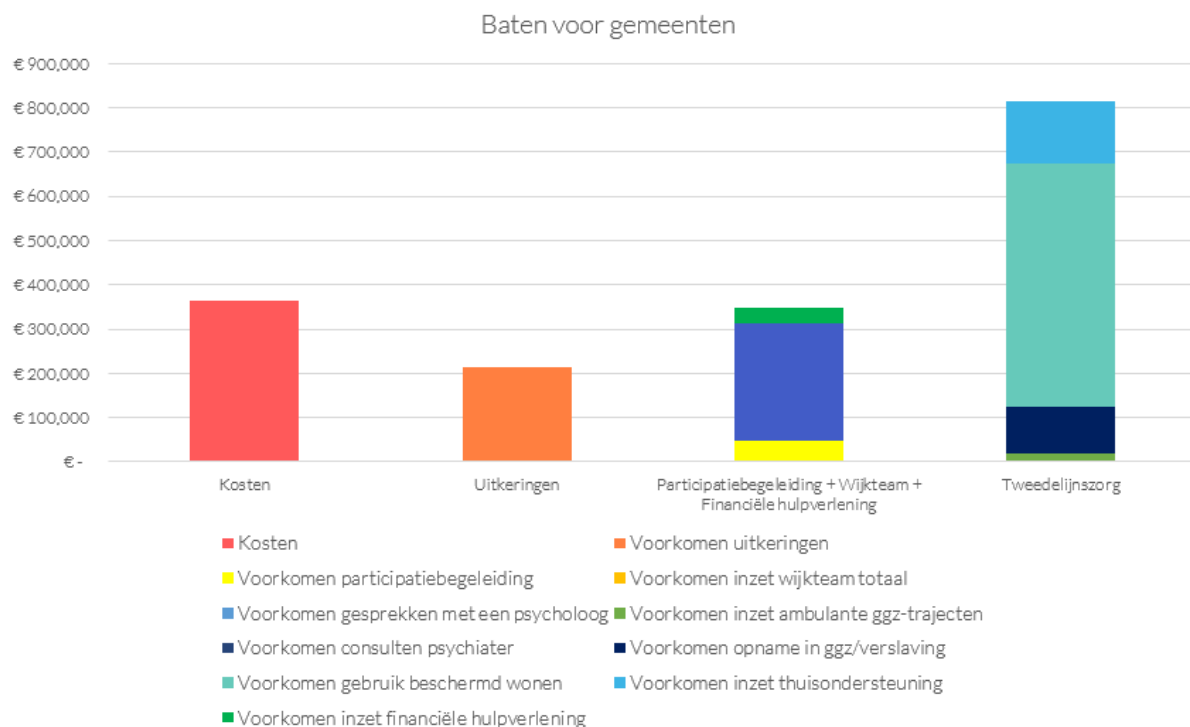
Baten in een MKBA zijn niet per se besparingen voor outcome payer(s) in een SIB en besparingen zijn niet per se de outcome payments

De gemeente Leeuwarden zal moeten bepalen op welke behaalde resultaten zij bereid is om uit te betalen en hoeveel zij bereid is voor deze resultaten uit te betalen. Het is mogelijk dat er baten gemonetariseerd zijn voor de gemeente die in de praktijk geen daadwerkelijke besparing op zouden leveren, omdat de totale inzet van een bepaalde post onveranderd kan blijven.

Bijvoorbeeld, als er voor de deelnemers in de SIB inderdaad bereikt wordt dat er minder inzet van het wijkteam nodig is, betekent dit dan dat de gemeente inderdaad minder kosten zal maken voor de totale inzet van het wijkteam? Of kan het zijn dat het wijkteam hierdoor meer tijd zal besteden aan het begeleiden van anderen en levert het geen besparing op? In dat geval is het aannemelijk dat de gemeente niet wil of kan uitbetalen op alle posten waarvoor baten voor de gemeente gerealiseerd zijn. Het is ook mogelijk dat er zachtere resultaten zijn die geen directe besparing voor de gemeente betekenen, maar waarop zij wel wil sturen en uitbetalen. Hierbij valt te denken aan het welzijn van de doelgroep. Het kan een doel zijn van de gemeente om het welzijn te verhogen, ook al levert dit geen directe besparing voor de gemeente op.

Alleen uitbetalen op een deel van de resultaten

In onderstaande grafiek beschouwen we een aantal scenario's van combinaties van posten waarop de gemeente bereid is uit te betalen. Deze beschouwen we met de aanname dat ze dit voor 100% van de deelnemers doen en waarbij ook alle andere aannames gelijk blijven.

Hier zie je dat het afhangt van op welke resultaten de gemeente kan uitbetalen of de businesscase voor een SIB haalbaar is.

De kosten van een SIB zijn breder dan de kosten van de interventie

Bij een SIB komen meer kosten kijken dan enkel de kosten van de interventie. Hierbij valt te denken aan out-of-pocket kosten, zoals de kosten van de resultaatmetingen door een onafhankelijke evaluator, eventuele kosten van een intermediair en een investeerdersrendement in geval van succes. Dit zijn kosten die niet in een MKBA meegenomen worden, maar waar wel rekening mee gehouden moet worden in een SIB businesscase. Ook vraagt een SIB van de gemeente intern inzet bij de ontwikkeling en uitvoering van een SIB.